

MUSLIMAN SE BOGATI ZNAJEM

**PISANA PRIPREMA ZA ČAS
ISLAMSKJE VJERONAUKJE**

Asidin MURATOVIĆ

Sažetak

Nastavna priprema je pisana za obradu novog gradiva iz teme ahlak i nastavne jedinice „Musliman se bogati znanjem“. Autor pripreme je nastojao napraviti što više kraćih aktivnosti kako bi duže vrijeme zadržao pažnju učenika i kako bi učenje novih sadržaja bilo interesantnije. Nastavni sat je osmišljen tako da učenici usvajaju nove nastavne sadržaje u jednom opuštenom ambijentu uz igru, pjesmu, rad u grupi, animirani film i druge zanimljive aktivnosti.

Na nastavnom satu je maksimalno zastupljena interakcija svih subjekata nastave, a ona ima za cilj da kod učenika razvije kritičko mišljenje, kulturu dijaloga, te osjećaj vrednovanja uspjeha kako vlastitog, tako i vrednovanja uspjeha drugih.

Različiti zadaci na nastavnom listu za zadaću treba da omogućie napredovanje svakog učenika - što je zahtjev savremene nastave i učenja.

Upotrebom različitih demonstracija autor je ostvario korelaciju sa drugim nastavnim predmetima. Npr. ilustracije na kuverti koju će dobiti grupa „Pisci“ će napraviti korelaciju sa bosanskim jezikom i promovisati neke poznate bosanskohercegovačke pjesnike i književnike.

Posljednja aktivnost na ovom času je gledanje crtanog filma koji će djecu odmoriti od rada i ponuditi zaključak ovog sata - da je znanje neophodno za uspjeh.

Škola: JU Osnovna škola „Duboki Potok“

Mjesto: Duboki Potok

Nastavnik: Asidin Muratović

Datum:

Razred: VI

Nastavni predmet: Islamska vjeronauka

Nastavna tema: Ahlak

Nastavna jedinica: Musliman se bogati znanjem

Tip nastavnog sata: Obrada novog gradiva

Oblici nastavnog rada: Frontalni, grupni i individualni

Nastavne metode:

Metoda pismenih radova, metoda rada sa udžbenikom, metode demonstracije (slike, video zapis animiranog filma), verbalne metode, metod igre u nastavi, metoda pisanih radova, metoda ilustracije.

Nastavna sredstva i pomagala:

Udžbenik – Vjeronauka za VI razred, video zapis animiranog filma, grafikon na plakatu, zapis pjesme na CD-u, audio zapis sure El-Alek, nastavni listići za grupni rad, novinski članak, tabla, kreda, televizor, DVD player, diploma, nastavni listovi za zadaću, kuverte sa ilustracijama, poklon vrećice i dr.

Ciljevi nastavnog sata

Duhovni: Suština je da učenici na ovom času shvate da je potrebno sticati znanje u ime Allaha, dž.š.; da su učeni ljudi primjer duhovnosti, a znaje stečeno u ime Allaha koristi cijeloj zajednici (svaki posao treba da ima plemenite ciljeve).

Odgojni: Razvijanje svijesti kod djece o vrijednosti nauke i sticanja znanja. Formiranje pozitivnih osobina ličnosti (odgovornost, plemenitost, kreativnost, urednost i dr.). Izgradnja osjećaja za lijepo i korisno, te osposobljavanje učenika za dogovaranje i donošenje zajedničke odluke.

Obrazovni: Naučiti nove pojmove i saznati vrijednosti znanja. Proširivanje znanja iz oblasti ahlaka i usavršavanje lijepog i pravilnog izražavanja.

Funkcionalni: Kroz igru razvijati vedro raspoloženje i pozitivan odnos prema životu. Razvoj intelektualnih, izražajnih i drugih sposobnosti; razvijanje logičkog, kreativnog i apstraktnog mišljenja i rasuđivanja.

Korelacija sa drugim predmetima: Bosanski jezik, matematika, muzička kultura, likovna kultura i historija

Ključne riječi: znanje, bogatstvo, kockar, naučnik, kviz, učitelj, enciklopedija, kaligrafija, hafiz i umjetnik

UVODNI DIO SATA:

Es-selamu alejkum

Čas će početi najavom igrice asocijacija koja se realizuje kroz grupni oblik rada.

Nastavnik raspoređuje učenike u grupe i zajedno sa učenicima određuje vođe grupa

(učenici se dogovaraju ko će biti vođa grupe; s obzirom da grupe imaju imena *Naučnici*, *Kaligrafi*, *Hafizi* i *Pisci*, najbolje je da vođa grupe *Naučnici* bude neko ko najbolje zna prirodne nauke, *Kaligrafi* neko ko se ističe u umjetnosti crtanja i pisanja, *Hafizi* ko najviše zna Kur'ana napamet i za grupu *Pisci* neko ko najbolje piše pismene sastave).

Nakon formiranja grupa nastavnik pušta pjesmu od Dine Merlina „*Ovo je vrijeme kad se uči*“ stavlja plakat na tablu i učenici započinju igru.

Slijedi kviz asocijacija, u kojem djeca otkrivaju polja: naizmjenično prvo ide I grupa, zatim II, III, pa IV grupa. Učenici se u grupi međusobno dogovaraju koje polje će otkriti i koje rješenje će reći.

Vođa grupe govori moguće rješenje.

(grafikon je pripremljen na hameru, gdje su sva polja pokrivena i njihovim otkrivanjem se dolazi do rješenja)

Izgled grafikona

Milijunaš	Književnik	Idris a.s.	Medresa	Ocjena
Enciklopedija	Prijatelj	Pisar	Učionica	Slova
Upitnik	Pjesma	Tinta	Odgoj	Muallim
Nagrada	Kitab	Kaligrafija	Obrazovanje	Zbornica
KVIZ	KNJIGA	PERO	ŠKOLA	UČITELJ

ZNANJE

Nakon što učenici dođu do konačnog rješenja, slijedi najava nastavne jedinice:

“Muslimani se mogu bogatiti na još jedan način, osim novcem.”

Nastavnik će upitati učenike na koji način se to još može bogatiti?

(očekivani odgovor - znanjem)

Nastavnik zapisuje naslov na tabli:

Musliman se bogati znanjem

GLAVNI DIO SATA:

Nastavnik razgovara sa učenicima, te ih pita:

- “Zašto je bogatstvo znanje?” (koristi i doprinosi cijeloj zajednici)

- “Navedimo neki primjer!” (ljekar svojim znanjem koristi i pomaže cijeloj zajednici)

„Dakle, korisno znanje je ono koje se stiče u ime Allaha, dž.š., zato pažljivo poslušajte prve riječi i prve ajete koje je Allah, dž.š., objavio“:

„Uči! Uči u ime Gospodara svoga koji stvara ...“ (učenici će slušati audio zapis)

Nakon slušanja odlomka iz Kur’ana, nastavnik će navesti hadis koji će ostaviti jak dojam! „Djeco, Božiji poslanik je rekao da će kap tinte učenjaka biti jednako vrijedna kao i kap krvi šehida, naravno, ko je svoje znanje sticao u ime Allaha dž.š.“

- “Šta mislite ima li znanje koje ne koristi ljudima? “

(Ima, znanje koje imamo, ali po njemu ne živimo) npr. mi smo naučili da je štetan i zabranjen svaki oblik kockanja, a ljudi su napravili čitavu nauku oko prognoziranja rezultata i razrađivanja kombinacija mogućeg pobjednika. (Pokazati učenicima članak o čovjeku koji je kockanjem izgubio 127 miliona dolara i završio u zatvoru zbog dugova, zatim članak staviti na oglasnu ploču u kabinetu vjeronauke kako bi ga učenici mogli čitati na odmoru.)

Ima jedna dova u kojoj molimo Uzvišenog Allaha da nas pomogne u učenju i da nam poveća korisno znanje, a ona glasi: RABBI ZIDNI ILMA - (dovu će nastavnik zapisati na tabli, a učenici u sveske)

„Gospodaru moj povećaj mi znanje!“

Izgled novinskog članka:

Kockanjem izgubio 127 miliona dolara

Obitelj, a posebno sestra, pokušavaju ga odviknuti od kockanja

Imao je kompaniju koja je prodavala plastične igračke, no prodao ju je jer se zasitio posla

Imučni biznismen ostajao je za jednim stolom i po nekoliko dana te znao u jednoj noći izgubiti i do pet milijuna dolara, a objede od sedam sljedova donosili bi mu za stol

U godini sumanutog kockanja Terrance Watanabe (52) uspio je 2007. izgubiti 127 milijuna dolara i postati vjerojatno najveći gubitnik u povijesti Las Vegasa. Harrah Entertainment, u čijim je kasinima Caesar's Palace i Rio proveo dane i dane i kojem je te godine osigurao 5,6 postotaka prihoda, pokrenuo je postupak protiv Watanabea pred sudom u San Franciscu za dug od 15 milijuna dolara, odnosno novac koji mu je posudio na povjerenje.

U protutužbi, upućenoj nevadskom odboru za kontrolu kocke, Watanabeovi odvjetnici, međutim, tvrde da su ga zaposlenici kasina beskrupulozno navodili na kocku podmićivanjem, napijanjem i drogiranjem.

Watanabe je nekoć bio iznimno imućni biznismen u Omahi (Nebraska), koji je od oca naslijedio obiteljsku kompaniju Oriental Trading, osnovanu 1932., nakon što je ovaj pristigao u SAD iz Japana. Kada mu je bilo petnaest, otac mu je, po tradiciji, kao najstarijem sinu prepustio posao, s dvadeset je postao predsjednik i direktor kompanije te razvio biznis toliko da je 2000. uspio ostvariti profit od 300 milijuna dolara.

Kompulzivni kockar

Sve dok 2003. nije otkrio Harrah Casino u Council Bluffsu u susjednoj Iowi i postao jedan od najuglednijih gostiju. Potom je 2005. počeo putovati u Las Vegas, piti i uglavnom kockati u Wynn. Postao je ono što se u žargonu kockarske industrije zove "kit"- onaj koji troši goleme svote i donosi velike prihode. Watanabe je bio jedan od najdebljih kitova koji su doplivali. Sada tvrdi da mu je 2007., nakon što je potrošio 26 milijuna dolara, vlasnik Steve Wynn zakazao sastanak i rekao da je kompulzivni kockar i alkoholičar te zabranio ulazak u njegova kasina.

Potrošeni 'mrtvi' kockar

Ovom bi se kockaru u ljeto 2010. trebalo održati suđenje zbog prijevare i neplaćanja dugova, za koje je u svibnju ove godine izjavio da nije kriv. Ako prema tužbi Harrah Entertainment, kojem je već dao 112 milijuna dolara, bude proglašen krivim za preostalih 14,700.000, predložiti mu zatvorska kazna.

Najzanimljiviji dijelovi teksta preuzeti iz dnevnih novina „San“ od 29.12.2009.

Rad u grupi

Radni listovi za grupe se nalaze u kuvertama na kojima su napisani nazivi grupa. Na poleđini kuverte nalaze se pojmovi vezani za dati naziv grupe, npr. za grupu *Pisci* će biti napisana imena nekih poznatih bosanskih pisaca, za grupu *Naučnici* imena kao što su Ajnštajn, Pitagora, Ibn Sina i dr., za grupu *Hafizi* biće nalijepljena slika otvorenog Kur’ana na rahlama i za grupu *Kaligrafi* biće nalijepljena fotografija levhe).

Nastavnik dijeli učenicima nastavne listiće na sljedeći način:

„Sada ćemo, ako Bog da, raditi još jedan zadatak u grupama! Ovdje imamo (nosi poklon vrećicu) nešto za naše grupe, početak ćemo od hafiza, ipak su hafizi najcjedeniji ljudi (vadi kuvertu sa radnim zadatkom i daje grupi *Hafizi*), a i umjetnici su važni – jer kaligrafi pišu Božije riječi (kuvertu sa radnim zadatkom za *Kaligrafe*), a imamo ovdje i pisce (kuvertu sa radnim zadatkom za *Pisce*), a naučnici su nam otkrili puno korisnih stvari (kuvertu sa radnim zadatkom za *Naučnike*).“

Poslije podjele radnih zadataka, nastavnik daje potrebna uputstva za rad. Na listićima se nalazi kviz u kome se traže odgovori sa DA ili NE, odnosno potvrda ili negacija već kazane tvrdnje.

Radni zadaci za grupe:

Grupa Naučnici :

Uz pomoć udžbenika riješi postavljene zadatke

Zakruži DA ako je tvrdnja tačna, a NE ako je netačna!

1. Prvo što je Allah, dž.š., poklonio Ademu, a.s., bilo je znanje. DA-NE

2. Bavljenje naukom je traganje za istinom. DA-NE
3. Znanje udaljava ljude od vjere. DA-NE
4. Vjernici neće izmisliti ništa što šteti ljudima. DA-NE
5. Stečeno znanje ne treba zapisivati, dovoljno ga je usmeno prenijeti. DA-NE

Grupa Hafizi :

Uz pomoć udžbenika riješi postavljene zadatke
Zaokruži DA ako je tvrdnja tačna, a NE ako je netačna!

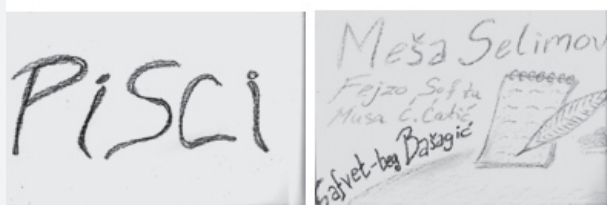
1. Traženje znanja je bolje od nafile namaza. DA-NE
2. Prva Objava od Allaha je naredila učenje. DA-NE
3. Previše znanja šteti ljudima. DA-NE
4. Prva stvar koju je Allah stvorio bilo je pero. DA-NE
5. Gledanje kvizova na televiziji je uzalud potrošeno vrijeme. DA-NE

Grupa Pisci :

Uz pomoć udžbenika riješi postavljene zadatke
Zaokruži DA ako je tvrdnja tačna, a NE ako je netačna!

1. Jedan jedini učenjak je jači u borbi protiv šejtana od 1000 neukih pobožnjaka. DA-NE
2. Učenje pojedinih predmeta je važno samo radi ocjene. DA-NE
3. Najbolji čovjek je onaj koji najviše koristi ljudima. DA-NE
4. Musliman ne smije pretraživati na internetu zato što tamo ima mnogo štetnih stvari. DA-NE
5. Pomoć je dati nekome da prepiše zadaću. DA-NE

Grupa Kaligrafi :

Uz pomoć udžbenika riješi postavljene zadatke

Zaokruži DA ako je tvrdnja tačna, a NE ako je netačna!

1. Nauka je čovjeku oružje protiv zla. DA-NE
2. Poslije bitke na Bedru zarobljenici su se mogli osloboditi ako nauče deset muslimana čitati i pisati. DA-NE
3. Šapnuti tačan odgovor drugu kad odgovara je dobro djelo. DA-NE
4. Ako nekoga podučiš dobit ćeš dobra djela i poslije smrti. DA-NE
5. Proučavanjem prirode otkrivamo dokaze o postojanju Stvoritelja. DA-NE

- Nakon što učenici završe rad na nastavnom listu nastavnik će podijeliti rješenja nastavnog lista i to grupi broj II od grupe I, grupi I od grupe II, grupi IV od grupe III i grupi III od grupe IV. Zatim će vođe grupa prezentovati rad svoje grupe, a tačnost urađenih zadataka će provjeravati druga grupa učenika. (Ako se desi da je neka grupa pogriješila na nekom pitanju nastavnik će dati objašnjenja.)

- Poslije prezentovanja rada na nastavnom listu nastavnik će pohvaliti i ocijeniti najaktivnije učenike, na način da će se svaka grupa dogovoriti i kazati ime jednog učenika koji je bio najaktivniji u grupi. Nakon što grupe predlože učenike nastavnik će dodati još neke učenike koji su bili aktivni i ocijeniti ih. Također će nastavnik kazati koja je grupa bila najbolji tim, te im dati pismenu pohvalu u obliku diplome.

ZAVRŠNI DIO SATA:

- Nastavnik dijeli nastavne listiće na kojima se nalazi zadaća i daje objašnjenje da će učenici zadaću uraditi prema svojim sklonostima, odnosno uradit će onaj zadatak za koji smatraju da ga mogu najbolje uraditi. Zatim objasniti da će zadaću raditi na listu papira, a da će najbolje urađeni zadaci biti ocijenjeni i izloženi na oglasnoj ploči u kabinetu vjeronauke.

- Učenici gledaju crtani film „Sofronije i mali naučnik“. (Crtani je prilagodila i sinhronizirala beogradska televizija, a prikazane su superiornosti malog dječaka naučnika u svim igrama i takmičenjima u odnosu na odraslog čovjeka koji nema znanje.)

Ovaj animirani film daje zaključak da je učenje neophodno za uspjeh, što je ujedno i poruka cijelog časa.

Izgled nastavnog lista za zadaću :

ZADATAK ZA DOMAĆI RAD

Odaberi jedan od navedenih zadataka i uradi za zadaću!

1. Nacrtaj ilustraciju na temu „ Kad budem naučnik“.
2. Uradi levhu za kabinet vjeronauke.
3. Napiši sastav na temu „ Moja najbolja knjiga“.
4. Nauči prvih pet ajeta sure El-Alek na arapskom i bosanskom jeziku.
5. Prevedi tekst sa engleskog jezika koji govori o nauci ili nekom naučniku.
6. Predstavi uspješnog islamskog naučnika.
7. Objasni zašto je važan internet u današnje vrijeme.

Plan table :

MUSLIMAN SE BOGATI ZNANJEM

- RABBI ZIDNI ILMA

„Gospodaru moj povećaj mi znanje! “

Summary

„A MUSLIM ENRICHES HIMSELF WITH KNOWLEDGE“ – A
LESSON PLAN FOR A CLASS IN ISLAMIC EDUCATION

Asidin Muratović

A lesson plan was written for treating new teaching material on the topic of ahlak and the teaching unit „A Muslim Enriches Himself with Knowledge“. The author of this lesson plan attempted to create as many short activities as he could so as to maintain the attention of his students for as long as possible and so that the learning of new content would be made more interesting. The teaching hour was created so that the students would acquire new teaching content in a relaxed atmosphere filled with games, songs, group work, an animated film and other interesting activities.

During the teaching hour the interaction of all the teaching subjects was equally represented and its aim was to develop, among students, critical thinking, culture of dialogue and the feelings of valuing personal success as well as the success of others.

Different tasks on the teaching page for homework are designed to make possible the progress of every student – which is the demand of modern teaching and learning.

Through use of various demonstrations, the author realized a co-relation with other teaching subjects. For example, the illustrations on the envelope which is to be received by the group „Authors“ will create a co-relation with the Bosnian language and will promote some famous Bosnian and Herzegovinian poets and writers.

The last activity in this class was the watching of a cartoon which would allow the children to rest from assigned work and will also serve as a conclusion to this teaching hour – that knowledge is necessary for success.

Key words: teaching preparation, a Muslim, knowledge, wealth

الموجز

«المسلم يصبح ثريا بالعلم»
إعداد حصّة في مادة التربية الدينية

أسيدين مُراتوفيتش

تمت كتابة هذه الحصّة لمعالجة موضوع جديد في الأخلاق بعنوان «المسلم يصبح ثريا بالعلم». حاول كاتب هذا الإعداد صنع أكبر عدد ممكن من النشاطات القصيرة. لكي يجلب انتباه التلاميذ أطول مدة ممكنة. وليجعل تعلم المضامين الجديدة أكثر إمتاعا. ويراد لهذه الحصّة الدراسية أن يتمكن التلاميذ فيها من اكتساب المضمون الجديد في جو مسترخ من اللعب والنشيد والعمل الجماعي والأفلام المتحركة وغير ذلك من النشاطات الشيقة.

تتضمن هذه الحصّة الدراسية على مشاركة فعالة من جميع الأطراف. والهدف من ذلك تنمية الرأي النقدي وثقافة الحوار عند التلاميذ وكذلك الشعور بتقييم النجاح الشخصي ونجاح الآخرين. إن مهمة الوظائف المختلفة الموجودة في قائمة الدرس. أن تحقق تقدم جميع التلاميذ. وهذا ما يتطلبه التعليم والدراسة العصريين. لقد نجح المؤلف باستخدامه للعروض المختلفة في تحقيق الترابط مع المقررات الدراسية الأخرى. فمثلا: الصورة الموجودة على الظرف الذي حصل عليه مجموعة «الكتاب» تقيم علاقة ترابط مع مقرر اللغة البوسنية وتبرز عددا من الشعراء والأدباء البوسنيين. أما النشاط الأخير في هذه الحصّة. فهو مشاهدة فيلم من الرسوم المتحركة. يريح التلاميذ من العمل. ويقدم لهم نتيجة هذه الحصّة. ومفادها أن العلم ضروري للنجاح.

الكلمات الرئيسية: إعداد الدرس. المسلم. العلم. الثراء.